KURJER WARSZAWSKI

D. 13. Lipca.
PONIEDZIAŁEK.
ROK 1829.

№ 184

WSPOMNIENIA.
Narodzenie N. Cesarzowej i Królowej ALEXANDRY. 1798.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Wczoraj znaczna liczba znakomitych osób pospieszyła do *Wilanowa* dla odwiedzenia JO. Xżnej *Czartoryskiej* J. Z. P.

Ogłoszono proiekt *założenia fabryki lnu i tkania płótna na machinach.* Byłoby to nader użyteczne przedsiewzięcie. Kapitał ma wynosić 750,000 zł:, a czystego zysku rocznie ma być 90,000. Kapitał będzie podzielony na 1000 akcji, każda po zł: 600. Kto chce należeć do tego *Towarzystwa*, zgłosi się do Bióra Towarzy: oszczędności pod adresem: »Towarzystwa przędzenia Lnu w Warszawie Nr 1066» Akcje składane być mogą albo kwartalnie po zł: 150, a nawet miesięcznie po zł: 50.

Do *Ceduły Kursu Giełdy Warszawskiej* z Drukarni Banku Polskiego dwa razy na tydzień we Wtorki i Piątki wychodzącej, dołączaią się teraz doniesienia o czynnościach Banku Pols:, doniesienia handlowe miejscowe, tudzież wiadomości z najświeższych Listów handlowych i pism publicznych zagranicznych czerpane, a pod względem handlu i przemysłu, publiczność naszą interesować mogące. Wybór tych wszystkich wiadomości, dzieie się w sposób, aby nie tylko osobom handluiącym, ale i właścicielom Dóbr Ziemskich, Kapitalistom, oraz wszystkim innym kraiu mieszkańcom, których to tyczeć się może, pożytecznemi były. Prenumerata na to pisemko noszące tytuł *Wiadomości handlowe*, rozpoczyna się z dniem 1 Sierpnia r. b., kosztować będzie rocznie zł: 8, półrocznie zł: 4, kwartalnie 2, i przyjmuie się w Drukarni Banku Pols:, w handlach Brzeziny, Kelichena i Szteblera.

Od południa ukazuiące się chmury, odstraszyły wiele osób chcących znajdować się wczoraj na widowisku w Amfiteatrze Łazienkowskim; wieczór iednak był cichy i przyiemny, a widowisko dokładnie zostało wykonanem w obec 550 widzów.

W modnych ubiorach *Damskich* bardzo szerokie rękawy, nie tylko że istnieią ieszcze, ale coraz bardziej są buchciaste; ieśli suknia iest z materji iedwabnej, tedy rękawy powinny być z delikatnego muślinu haftowanego w kwiaty. Od 3ch tygodni najwięcej sukien widać koloru lila. Kapelusze krepowe prawie wszystkie są białe ozdobione błądyną lub kokardami z wstążek; pod Kapeluszem Damy maią około całej głowy girlandę z lekkiej materji, w kształcie gwiazdy. Na przechadzkę, Damy na tiulowej białej sukni, maią lekki Szlafroczek z mory błękitnej.

W Księgarni A. *Brzeziny* K: nabyć można dzieł muzycznych C. M. *Webera* na fortepjano w *Wiedniu* wyszłych w Edycji bardzo pięknej z Portretem Autora. Dopiero wyszłe części kosztuią złp: 54.

Sztukmistrz *Bosko* przybył do *Warszawy*. —Sławna napowietrzna żeglarka Panna *Garnerin*, ma przybyć do tutejszej stolicy.

Gdy każdego lata wydarza się wiele przypadków wynikłych z iedzenia *Grzybów*; umieszczamy ratunek w podobnym zdarzeniu, wyięty z Nru 7 *Izydy* onegdaj wyszłej z dru-

ku, iako też kilka innych artykułów. *Ratunek na otrucie Grzybami.* Z używaniem Grzybów wielką ostrożność zachować należy, gdyż nawet gatunki powszechnie znane, iak np. pieczarki, rosnąc w pewnych mieyscach, nabieraią czasem szkodliwych własności. Przedewszystkiem więc powinny być dobrze pożute nim zostaną połknięte, przez to bowiem szkodliwa iadu własność znacznie słabieie. Kiedy się kto Grzybami struie, naprzód wziąść winien na wymioty, potem zażywać kwasy roślinne, np. ocet, sok cytrynowy, albo iabłczany; nakoniec daią się lekarstwa na uśmierzenie kurczu, dla zmniejszenia zagwałtownych wymiotów. Do zaboiętnienia trucizny zalecaią infuzją gallasu, kory dębowej i chiny. — *Szczególniejszy sposób rozmnażania drzew owocowych.* W Marcu iednoroczny zraz narzyna się aż do połowy ostrym nożem właśnie w miejscu, gdzie z dwuletnim pręcikiem iest zrośnięty, a w narżniętą szczelinkę wkłada się cieniutki kliniczek z suchego drzewa; potem to zarżnięcie należy zasmarować maścią ogrodniczą, owinąć pakułami albo mchem i owiązać łykiem. Następnego roku na wiosnę zraz takowy zupełnie się nożem odrzyna i sadza w nieco ocienionej i wilgotnej ziemi. Znarostku utworzonego w miejscu narżnięcia, bardzo prętko wyrastaią korzonki, a potem z drugiej strony. Takie zrazy rosno bardzo skoro i wcześnie wydaią owoc. Ten sposób ogłosił w gazecie *Der Obstbaum-Freund* z własnego doświadczenia niciaki Pan Minkowits. — *Sposób na Muchy.* W okolicach Turynu używaią do tego ziela, *orlicy zwyczajnej*, czyli paproci *(pteris aquilina.)* Miotełki z tej rośliny zawieszaią się w kuchni albo w pokoiu; ku wieczorowi muchy siadaią na nich gromadnie; wtenczas można ie wrzucić w ogień i razem spalić. — *O pieczętowaniu listów.* Ponieważ listy pieczętowane opłatkiem, łatwo otwierać można rozwilżywszy pieczątkę za pomocą pary wodnej; przeto dziennik *Mechan: mag:* radzi ie pieczętować białkiem z iaj, bo takowe od ciepła ieszcze bardziej twardnieie. — *Sposób zachowania iabłek.* Jabłka w wymłóconem zbożu przeszło rok cały dobrze się przechowuią.

Dziś rano ciepła stop: 15. Wczoraj w połu: 20.

Artykuł nadesłany. — Doniesionem iuż było o śmierci ś. p. JW. *Piotra Ostoi Marylskiego*, niech wolno ieszcze będzie przyiacielowi słów kilka pamięci iego poświęcić. Urodzony w okolicy *Kamieńca Podolskiego*, Syn *Jana* i *Cecylji* z *Przyiemskich*, 17stą zaledwie liczyć począwszy wiosnę, zaciągnął się pod sztandar Ojczysty. Doszedł zasługą do stopnia Kapitana, walczył odważnie, a po zwinięciu wojska Polskiego, zamienił szablę na lemiesz, aby w ustroniu rozkrzewiać cnoty domowe. Gdy tylko zaprowadzony został Rząd X. Warszawskiego, ś. p. *Marylski* iednozgodnie wezwanym został przez Obywateli Powiatu Sochaczewskiego, na Członka Rady Obywatelskiej, i urząd ten z zupełnem poświęceniem się, od współ Kolegów iego z poszanowaniem wspominanem, aż do chwili utworzenia Królestwa piastował. Odtąd iuż tylko domowemu życiu oddał się, gdy w roku zeszłym wezwany na Marszałka Sejmiku Powiatu Błońskiego, dla słabości, która go iuż dręczyć poczynała, zaszczytu tego dopełnić nie był wstanie. Dom tego czcigodnego Obywatela, był prawdziwą pamiątką staropolskiej cnoty, gościnności otwartej i szczerej przyiaźni. Ostatnią religijną przysługę w odprowadzeniu zwłok dopełnił JW. JX. *Szaniawski* Scholastyk Warsz: do Rogatek Warsz:, z kąd ciało do Kościoła Parafji w *Brwinowce* odprowadzone w dniu 26. Czerwca, przy licznem

zebraniu Duchowieństwa i Obywateli w grobie familijnym złożone zostało. — J. L.

Z Petersburga 30 *Czerwca.* (*z D. P.*)

N. PAN, Królewicza Pruskiego Alberta, mianował Szefem pułku Kirasjerów *Mało Rossyjskich.* — Jenerał-Maior *Kiszkin* Dowódca pułku Gwardji Grenadjerów Litew: (stoiącego w Warszawie) otrzymał order S. *Anny* I Klassy.

NOWOSCI ZAGRANICZNE.

Donoszą z *Wiednia*, że w *Dalmacji* z powodu niedostatku żywności, pomnaża się nędza między tamecznemi mieszkańcami, tak dalece, że wielu z nich z swemi rodzinami opuściło własne domy. — W *Węgrzech* iedno z najdawniejszych miasteczek *Wasorheli*, które niedawno liczyło 3500 domów i przeszło 26.000 mieszkańców, wiele ucierpiało przez nagły pożar, który zniszczył 400 domów mieszkalnych, ratusz i kilkanaście młynów. — Dnia 30 z. m. przybyli do *Munich* Kawalerowie Brazylijscy *de Werna* i *Oliwjera* w nadzwyczajnem poselstwie od swego Monarchy, udawszy się do owdowiałej Xiężny *Lechtenberskiej*, oświadczyli, iż w imieniu Cesarza *Don Pedra*, proszą Xiężnę o rękę Xiężniczki *Amelji* iej córki dla tegoż Cesarza. Mówią, że obrzęd zaślubin odbędzie się przez prokuracją na początku p. m. poczym Xiężniczka udać się ma do *Brazylji*. — Potwierdza się wiadomość, że w Portugalji znowu powstały rozruchy. — W *Rzymie* wyszedł niedawno ostry wyrok rządu, zakazuiący wszystkie taiemne Towarzystwa. Każdy przestępuiący ten zakaz uważany będzie za zbrodniarza stanu i śmiercią ukaranym zostanie, dobra zaś iego na skarb publiczny będą zabrane. — Donoszą od *granic Tureckich*, że w *Bośni* i *Serwji* panuie teraz spokojność. W *Stambule* wszystkie czynności tyczące się teraźniejszej wojny, odbywaią się umiarkowanie. — Hrabia *Gwilemino* i P. *Robert Gordon* Posłowie Francu: i Angielski przybyli niedawno pod *Smirnę*, gdzie mieli pozostać do d. 11 z. potem udać się do *Stambułu*. — Do *Berlina* przybył Hra: *Fredro* Marszałek dworu Królewsko-Polskiego.

Król *Francuzki* w krótce zwiedzi niektóre prowincje swego państwa, a szczególniej *Normandją*.—Gazeta Hamburska donosi że powstało nieporozumienie między P. *Dawkins* Jeneralnym Konsulem Angielskim w *Grecji* a Hrabią *Kapo d' Istrja* Prezydentem rządu Greckiego, z czego mogą wyniknąć ważne skutki. — Sułtan co raz bardziej chcę naśladować zwyczaie cywilizowanej *Europy*, odwiedza cudzoziemców, rozmawia z Kobietami; słucha muzyki, przypatruie się malowaniom, hojnie nagradza Artystów; co iest zadziwiaiącą nowością u Muzułmanów. — W kilku większych miastach w *Niemczech*, niedawno mnóstwo osób idąc za radą szumnie ogłaszaną, leczyło się *białą gorczycą*, lecz skutek okazał że to lekarstwo zamiast być pomocnem, pogorszało stan zdrowia (było tak i w Warszawie przed 2 laty.)—Londyńska gazeta *Goniec* donosi: »Można poczytać za dowód ile rząd Turecki chce sprzyiać tak Francji iakoteż Anglji, iż używa całego swego wpływu u Deia Algierskiego, aby go skłonił do zezwolenia na wszelkie zadosyć uczynienie dla Francji, iakiego ona żąda.

Dyrekcja Mennicy Królestwa Polskiego.

Podaie do powszechnej wiadomości, iż dostrzeżone zostały w cyrkulacji fałszywe pieniądze. *a*) Rubel pod r. 1817. *b*) Dwózłotówki z r. 1821, oba gatunki łatwo poznane być mogą gdyż są z Cyny bardzo nie zręcznie zrobione, różne części herbu, równie iako i litery wydaią się iak gdyby zalane, a czasem podwójne na okręgu Rubla niema napisu, a na okręgu 2 Złotówek, na iednych niema żadnego nakarbowania, na drugich zaś iest nie wydatne,

nie foremne, i nie prostopadłe, kolor wreście właściwy cyny, i głuchość iej dzwięku, są również znakami do odróżnienia takich pieniędzy od dobrych. Wzywa się wszelkie władze skarbowe i policyjne do dawania baczności na kurs wyżej opisanych pieniędzy, w celu ochronienia kass i publiczności od szkody, tudzież dla ukarania przestępców. — Warszawa dnia 9 Lipca 1829 r. — Dyrektor *Bieńkowski*. — Kontroller Jeneralny *Karól Hoffmann*.

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Borkowski Józef Sekretarz, Dembowska Prezesowa, Doazo Gustaw Ob:, Abramowicz Romuald Ob:, Leśniewski Fran: Ob:, Mokin Tadeusz b. Kapitan, Rakowiecki Władysław Ob:, Strzyżewski Jgnacy Ob:, Szamota Stanisław Ob:, Wyczechowski Sędzia, Zagórski Karól Ob:, Cichocki Rafał Ob:, Wybranowski Antoni Ob:, Leski Józef Ob:, Nowakowski Leon Ob:, Zalewska Radczyna, Kościelnicki Wincenty Ob:, Supniewski Kommissarz, Sarnecki Walen: Ob:, Tomicki Jenerał.

DONIESIENIA.

Niżej podpisany zawiadamia Szanowną Publiczność, że GOSPODARSTWO swoie całkiem przeniosł z Hotelu Lipskiego do domu JP. Mikulskiego przy ulicy Bielańskiej pod Nr 467, a to dla większego dogodzenia Szanownej Publiczności, w każdym czasie dostać można Sniadań, Obiadów, i Kolacji; wszelkich potraw tak zimnych iako i gorących, Rakow tucznych, Chłodników, Zrazów zwanych Nelsońskich na różny sposób podług życzenia. Wszelkie obstalunki przyjmuie i zaręcza za świeżość potraw, cenę najumiarkowańszą i rychłą usługę. —

F. Rembaczewski

Przy ulicy Długiej pod Nr 552 iest do sprzedania za mierną cenę FORTEPJAN o 6ciu oktawach, przyiemny głos maiący. Życzący nabyć, zechce się zgłosić pod tenże Nr do Sklepu Perfum obok domu Lasockich.

FRANCUZ posiadaiący gruntownie ięzyk Niemiecki i Francuzki, życzy dawać prywatne lekcje. Mieszka pod Nr 12 przy ulicy Piwnej na 1 piętrze.

Przy ulicy Bonifraterskiej pod Nr 2162 są do przedania 2 KOCZE używane, w dobrym stanie, z których ieden iest całkiem kryty.

BILLARD z rekwizytami do przedania w domu Nr 187 ulica Krzywe-Koło w podwórzu na dole.

Francuzka życzy sobie przyiąć obowiązek BONY do Dzieci, na Prowincji lub Zagranicą, żądaiący zgłosić się ma pod Nr 129 przy ulicy Piekarskiej na 2im piętrze w podwórzu do Pani Marzyńskiej, zastać można od godziny 8 zrana do do 7mej wieczor.

W dniu 14 m. i r. b. o godz: 10 rano w Warszawie przy ulicy Gnojnej różne sprzęty, a o godz: 3 po południu przy ulicy Gołębiej Nr 176 różne Meble sprzedane będą, zaś w d. 3 Sierpnia r. b. o godz: 3 po południu za Rogatkami Szmuloskiemi Wietrak i Dworek na rok ieden wydzierżawiony będzie, o warunkach u podpisanego Komornika wiadomość. —

Fr: Rydecki Komornik Sądowy.

Ostrzega się każdego, iżby nikt REWERSU od Pawła Puchalskiego Slusarza na papierze prostym nie stęplowanym na summę złp: 400 w r. 1819 przez J. Macieiewskiego wydanego, nie nabywał, gdyż takowy w tymże samym roku zupełnie iest zapłacony; że go dotąd prawemu Właścicielowi nie zwrócił i niezwraca, Rewers przeto rzeczony żadnego waloru niema i mieć nigdy nie będzie. Zarazem zastrzega się, aby nikt na Possessją pod Nr 107 przy ulicy Piwnej sytuowaną, bez woli i wiedzy tak właściciela rzeczonej Possessji iako też i Sukcessorów iego, żadnych pożyczek na tenże Dom udzielać nieważył się, wrazie bowiem przeciwnym sam sobie winę przypiszę. — *Mikołaj Macieiewski* Właściciel Possessji Nr 107.

W dniu 8 b. m. to iest: we Wtorek nad wieczorem iadąc od Wolskich Rogatek na Nowy Swiat zgubiono pudełko papierem niebieskim oklelone w którym się znajdował KAPELUSZ mały Kobiecy, i robiony Kwiatek róży; kto znalazł tę zgubę, niech się znią zgłosi do Państwa Werbuszów na Nowy Swiat Nr 1258 w domu Panien Marcinkanek na 2im piętrze, a za oddanie, będzie niezawodnie daleko więcej wynadgrodzony, iak to wszystko warto, dla tego że zgubiony Kwiatek iest pamiątką interessuiącą.

W dniu 15 Lipca r. b. o godzinie 4tej popołudniu w miejscu posiedzeń Trybunału Cywilnego I. Jnst: Woie: Mazowieckiego, odbędzie się ostateczny termin Licytacji Garbarni, w Warszawie, przy ulicy Gęstej pod Nrami 2739 i 2740, a to przed W. Zachemskim Assessorem. Warunki złożone w Kancellarji W. Pisarza tegoż Sądu.

Przy ulicy Złotej Nr 1519 iest MAGEL ze 4 wałkami kręcony, w dobrym stanie do sprzedania.

TEATR. Dziś Kome: *Prosta droga najlepsza*, Kome: Ope: *Kasperek w szczęściu* i *Zabawa Tancerska* (bezpłatnie.)